

Lärobok i medicinsk angiologi i ny utgåva

Folke Lindgärde, Thomas Thulin, Jan Östergren, redaktörer. **Kärlsjukdomar – lärobok i medicinsk angiologi**. 288 sidor. Lund: Studentlitteratur, 2005. ISBN 91-44-03456-3.

Recensent: Eric Wahlberg, docent, Karolinska Universitetssjukhuset Solna, Stockholm.

|| Kardiovaskulära sjukdomar är alltför vanligt förekommande. De drabbar många av oss någon gång i livet. För den stora grupp av läkare inom olika specialiteter som kommer i kontakt med sjuksjuktgruppen är kunskap om patofysiologi och aktuella behandlingsrekommendationer av utomordentlig nytta.

Boken »Kärlsjukdomar – lärobok i medicinsk angiologi« har just detta syfte. Den har tillkommit på initiativ av Svensk förening för medicinsk angiologi. Den aktuella upplagan, som är den andra, innefattar 20 kapitel skrivna av svenska, i de flesta fall kliniskt verksamma, experter inom området, och den täcker mer eller mindre samtliga kardiovaskulära sjukdomar.

Patofysiologi och behandlingsråd

De inledande tre kapitlen om anatomi, fysiologi, aterosklerosprocessens patofysiologi och trombocyt-dysfunktion täcker väl det kunskapsbehov som krävs för att få en bakgrund till de senare sjukdomsavsnitten (kapitel 9–20). Däremellan är fyra kapitel placerade som rör specifika behandlingsstrategier, nämligen kost, motion samt rökprevention och mer generell prevention. Delar av innehållet i dessa återkommer i vissa fall i sjukdomskapitlen men ger en mer heltäckande bild och fokuserar på nyttan av just dessa strategier.

Omarbetad och förbättrad upplaga

Jag recenserade även den förra upplagan av »Kärlsjukdomar«. Till stora

delar går det inte att känna igen den nya versionen. Boken är nästan helt omskriven, och nio av kapitlen är helt nyskrivna. Den nya upplagan är en mycket mer genomarbetad version. En avsevärd förbättring har skett jämfört med den gamla.

Överlag är texten välskriven och bok- och kapitelstrukturen genomtänkt och pedagogisk. Överlappningar mellan olika kapitel, som är så svåra att undvika när många olika författare är involverade, förekommer sällan. Det enda undantag som kan vara förvirrande är att faktarutan i kostkapitlet och en tabell i dyslipidemikapitlet, som verkar röra samma kostrekommendationer, ger råd som skiljer sig åt.

I den förra upplagan saknade jag, och efterlyste, konkreta behandlings- och handläggningsråd. Nu finns sådana med i mycket större omfattning. Patientfallen, som förut verkade hänga i luften utan tydlig kontakt med texten, har nu en direkt relevans och fungerar väl som motivation och repetition av de rekommendationer som ges. Allra bäst tycker jag patientfallen fungerar i kapitlet med titeln »Kardiologiska aspekter«. I flera andra kapitel ges mycket relevant information på några få sidor. Till de personliga favoriterna hör kapitlet om trombocyt-dysfunktion, hypertoni, venös trombos och stroke.

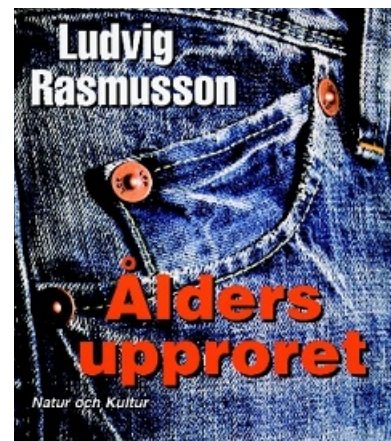
Få och milda invändningar

Den enda, och mycket milda, kritik som kan framföras är att de kärllirurgiska aspekterna på sjukdomarna kanske behandlas lite styvmoderligt. Exempelvis är rekommendationerna om när karotiskirurgi är aktuellt vid asymtomatisk sjukdom något otydliga. Råden för intervention i kapitlet om claudicatio tycker jag kunde göras mer detaljerade och handfasta. Det hade också varit trevligt med lite mer information om interventioner vid aortaaneurysm och aortadissektion i dessa annars mycket välskrivna kapitel. Det senare verkar man ha valt att inte ta med för att behålla inriktningen medicinsk angiologi samt undvika krockar med kärllirurgisk litteratur.

Informativ och trevlig bok

Det sammanfattade intrycket är dock att »Kärlsjukdomar« är en utomordentligt informativ och trevlig bok. Den rekommenderas varmt till alla läkare som någon gång handlägger patientgruppen. Jag tror och hoppas att den kommer att spridas och användas flitigt. •

VINN EN BOK!

»De äldre har blivit upprorsbenägna. Forna tiders revolutionärer var unga. I maj -68 var det studenter som demonstrerade. Bastiljen revs i juli 1789 av yngre arbetare. Nu bråkar de äldre. Det stämmer inte med våra fördomar, men vi kommer att vänja oss. Och de är inte kraftlösa åldringar som hytter med käppar. De är vitala äldre som vill skydda sina privilegier och som hellre använder Internet än barrikader.

I Sverige är ålder en förevändning för att diskriminera människor. Lång erfarenhet och många års kompetensutveckling har inte längre något värde när vi börjar närma oss pensionsåldern. Med stort engagemang, värme och humor skriver Ludvig Rasmusson om de »unga gamla«. Han tar upp vad som händer i kroppen och sinnet med stigande ålder, vad som är fördomar och vad som är fakta. «

Ur bokens baksidestext

Delta i vårt boklotteri!

Läkartidningens prenumeranter inbjuds att delta i vårt boklotteri. Denna gång lottar vi ut fem exemplar av Ludvig Rasmussons bok »Åldersupproret« från Natur och Kultur.

Allt du behöver göra är att sända oss ett vykort med ditt namn, adress, postnr, postort och prenumerationsnummer före den 25 november 2005.

Namnen på de fem vinnarna publiceras i Läkartidningen och på www.lakartidningen.se

